

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Przedmiotowe zasady oceniania i wymagania edukacyjne

1. Kontrola i ocena osiągnięć uczniów

Systematycznej, planowej kontroli i ocenie podlegają wszystkie formy aktywności uczniów przy użyciu różnych narzędzi pomiaru dydaktycznego tj. wypowiedzi, czynności polecane przez nauczyciela, wytwory pracy (albumy, opracowania, pokazy multimedialne schematy, itp.), odpowiedzi, rozwiązywanie krzyżówek, kartkówki, sprawdziany, testy a także aktywność na zajęciach (uczestnictwo w ćwiczeniach, dyskusji – poprawność działania, logika argumentacji, oryginalność i przydatność proponowanych rozwiązań).

Ocena ma na celu pobudzenie uczniów do systematycznego przygotowania się do lekcji, aktywności na lekcjach, odrabiania prac domowych i zaliczeniowych.

Wymagania zaliczeniowe wyznaczają minima jakie uczeń musi spełnić, aby otrzymać ocenę pozytywną. Sytuacja ta powoduje to, że nawet uczeń który ma problemy z nauką, wie co musi spełnić pozytywnego.

Każdy uczeń, aby uzyskać ocenę pozytywną w 1 i 2 semestrze musi spełnić następujące wymagania:

- systematycznie chodzi na zajęcia lekcyjne,
- prowadzi zeszyt przedmiotowy, którego posiadanie jest obowiązkowe,
- raz w semestrze może zgłosić nieprzygotowanie.
- napisać sprawdzian który musi być poprzedzony lekcją powtórzeniową i wpisany wcześniej do dziennika,

Odpytywanie może dotyczyć tylko trzech ostatnich lekcji,

Wysoko oceniana będzie indywidualna aktywność,

2. Szczegółowe zasady oceniania

Ocena niedostateczna

Uczeń:

- pomimo pomocy nauczyciela nie potrafi się wypowiedzieć
- nie opanował wiedzy i umiejętności w zakresie wymagań koniecznych niezbędnych do dalszego kształcenia
- nie potrafi wykonać prostego polecenia
- wykazuje się brakiem systematyczności i chęci do nauki
- nie interesuje się przedmiotem

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- przy pomocy nauczyciela jest w stanie wykonać proste polecenia
- ma braki w opanowaniu wiedzy i umiejętności, które są konieczne do dalszego kształcenia; posiada minimum wiedzy
- nie potrafi sformułować jasnej wypowiedzi na tematy poruszane na lekcjach

- jego postawa na lekcjach jest bierna, ale wykazuje chęć do współpracy

Ocena dostateczna

Uczeń:

- jest aktywny na lekcjach sporadycznie
- jego wiedza jest fragmentaryczna i wyrywkowa
- ma problemy z samodzielnym sformułowaniem i uzasadnieniem swoich wypowiedzi
- udziela odpowiedzi na proste pytania nauczyciela

Ocena dobra

Uczeń:

- w dużej mierze opanował treści i umiejętności zawarte w programie
- chętnie pracuje w grupie
- jest aktywny na zajęciach
- umiejętnie wykorzystuje zdobyte informacje
- wykonuje samodzielnie typowe zadania związane z tokiem lekcji i zlecone przez nauczyciela
- umie formułować proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne
- porównuje zachowania pozytywne i negatywne oraz ich wpływ na postawę ludzi
- poprawnie wykonuje czynności ratownicze, umie dobrać potrzebny sprzęt i wykorzystać niektóre środki ratownicze

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- bardzo aktywnie uczestniczy w zajęciach
- sprawnie samodzielnie posługuje się różnymi źródłami wiedzy, uzasadnia odpowiedzi korzystając z wiadomości prasowych i telewizyjnych
- uzasadnia własne poglądy i stanowiska
- dokonuje samodzielnej oceny wydarzeń i zjawisk
- dostrzega związki przyczynowo- skutkowe
- potrafi łączyć wiedzę z różnych przedmiotów
- interpretuje teksty źródłowe
- rozumie, że oprócz praw uczeń ma obowiązki
- bezbłędnie wykonuje czynności ratownicze, koryguje błędy kolegów
- odpowiednio wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze
- zdobył pełen zakres wiedzy przewidziany w programie
- sprawnie wykorzystuje wiedzę z różnych przedmiotów do rozwiązywania zadań z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa
- umie pokierować grupą rówieśników;

Ocena celująca

Uczeń:

- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza program
- rozwija własne zainteresowania
- bierze udział z sukcesami w konkursach, olimpiadach, mistrzostwach
- jest bardzo aktywny na lekcjach
- wykonuje szereg zadań dodatkowych z własnej inicjatywy
- jest żywo zainteresowany tym co dzieje się w Polsce i na świecie w zakresie bezpieczeństwa
- angażuje się w akcje humanitarne, ekologiczne, wolontariackie
- umiejętnie formułuje argumenty, wypowiada się bardzo poprawnym językiem
- potrafi doskonale zaplanować i zorganizować pracę swoją i innych

EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny

1. OSTRZEGANIE O ZAGROŻENIACH I ALARMOWANIE

Ocena celująca

Uczeń :

- opisuje sposoby ogłoszenia komunikatów alarmowych
- wyjaśnia na czym polegają działania systemu wykrywania skażeń i alarmowania

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- wyjaśnia jak należy się zachować po usłyszeniu alarmu
- rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych

Ocena dobra

Uczeń potrafi:

- zachować się właściwie (zgodnie z instrukcją) po ogłoszeniu alarmu w szkole

Ocena dostateczna

Uczeń potrafi:

- scharakteryzować konkretne środki alarmowe

Ocena dopuszczająca

Uczeń potrafi:

- wymienić rodzaje środków alarmowych i rodzaje alarmów

2. POWSZECHNA SAMOOBRONA I OBRONA CYWILNA

Ocena celująca

Uczeń potrafi:

- scharakteryzować zadania obrony cywilnej w czasie pokoju i w czasie wojny

Ocena bardzo dobra

Uczeń potrafi:

- scharakteryzować najczęstsze sytuacje stanowiące zagrożenie dla jednostki

Ocena dobra

Uczeń potrafi:

- wymienić i opisać najczęstsze zagrożenia zdrowia na skutek powodzi, pożaru, huraganu i innych sytuacji kryzysowych zagrażających lokalnej społeczności
- wymienia zagrożenia dla grup społecznych

Ocena dostateczna

Uczeń potrafi:

- wymienić instytucje zajmujące się zarządzaniem kryzysowym
- wyjaśnić termin „sytuacja kryzysowa”

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- identyfikuje znak rozpoznawczy obrony cywilnej

3. ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA I DZIAŁANIA RATOWNICZE

Ocena celująca

Uczeń potrafi:

- charakteryzować zadania organów państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej
- uzasadnić potrzebę obserwacji stanu wód oraz urządzeń hydrotechnicznych
- wyjaśnić zasady zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- wyjaśnia, jak należy zachować się w czasie powodzi i czego w czasie powodzi robić nie wolno
- wymienia i uzasadnia niezbędne działania przygotowujące do ewakuacji z terenów zagrożonych powodzią
- wyjaśnia jak należy zachować się w przypadku dostrzeżenia pożaru
- omawia zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych
- charakteryzuje najistotniejsze zasady opuszczania miejsc zagrożonych

Ocena dobra

Uczeń:

- omawia przyczyny powodzi
- charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i okolicy
- omawia przeznaczenie podręcznego sprzętu gaśniczego
- wyjaśnia znaczenie terminów „wypadek” i „katastrofa”

Ocena dostateczna

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie terminu „ewakuacja”
- wymienia najczęstsze przyczyny pożarów
- wymienia podstawowe środki gaśnicze
- wyjaśnia jak należy gasić zarzewie ognia

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- identyfikuje znaki ochrony przeciwpożarowej

- wyjaśnia jak należy gasić odzież palącą się na człowieku

4. PIERWSZA POMOC I RESUSCYTACJA

Ocena celująca

Uczeń:

- wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej
- wyjaśnia, dlaczego krwotok i wstrząs krwotoczny zagrażają życiu
- wyjaśnia, od czego zależy temperatura odczuwalna
- omawia zagrożenia wynikające z intensywnych opadów śniegu, porywistych wiatrów i bardzo niskich temperatur oraz prawidłowe zachowanie w takich sytuacjach
- uzasadnia znaczenie udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- omawia budowę i zasady funkcjonowania układu oddechowego człowieka
- omawia budowę i zasady funkcjonowania układu krążenia człowieka
- wyjaśnia, jak działa w Polsce system ratowniczy
- omawia znaczenie czasu w udzielaniu pierwszej pomocy
- wymienia rodzaje krwawień
- udziela pomocy przy krwawieniu odpowiednio do rodzaju krwawienia
- demonstruje sposoby użycia chusty trójkątnej
- wyjaśnia znaczenie bólu w klatce piersiowej jako objawu stanu zagrożenia życia
- omawia skutki działania niskiej temperatury na organizm ludzki
- omawia skutki działania wysokiej temperatury na organizm ludzki
- wyjaśnia znaczenie terminów „udar słoneczny” i „udar cieplny”
- wyjaśnia, jakie skutki wywołują porażenia prądem elektrycznym i od czego zależy stopień obrażeń
- wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym na skutek załamania lodu
- omawia zasady zachowania się podczas udzielania pomocy poszkodowanym w wypadkach drogowych

Ocena dobra

Uczeń:

- wyjaśnia zasady oceny układu oddechowego i krążenia (ABC)
- wymienia kolejne ogniwa łańcucha przeżycia; omawia ich znaczenie
- omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika
- wyjaśnia, na czym polega resuscytacja krążeniowo-oddechowa
- układu poszkodowanego w pozycji bezpiecznej
- wyjaśnia, na czym polega pomoc ratownicza w zadławieniu
- wyjaśnia, do czego służy automatyczny defibrylator zewnętrzny, na czym polega jego działanie i gdzie powinien się znajdować
- udziela pomocy przy urazach kończyn
- wyjaśnia zasady postępowania z poszkodowanym skarżącym się na ból w klatce piersiowej
- wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc: - w wychłodzeniu - w odmrożeniu

- udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia termicznego
- udziela pomocy osobie poszkodowanej na skutek oparzenia chemicznego:
  - skóry
  - przełyku i przewodu pokarmowego
  - oczu
- omawia prawidłowe postępowanie w czasie upałów
- wyjaśnia, jak udzielić pomocy osobie porażonej prądem elektrycznym
- wyjaśnia, jak należy postępować, by bezpiecznie udzielić pomocy osobom tonącym

Ocena dostateczna

Uczeń:

- wykonuje samodzielnie resuscytację krążeniowo-oddechową u dorosłych i dzieci (na manekinach)
- wymienia zawartość apteczki pierwszej pomocy; posługuje się apteczką pierwszej pomocy
- wyjaśnia, czym jest zasłabnięcie, i omawia zasady postępowania w przypadku zasłabnięcia
- wymienia części ciała najłatwiej ulegające odmrożeniom
- wyjaśnia, jak można pomóc osobie, która ucierpiała wskutek udaru
- wyjaśnia, jak należy się zachowywać i czego należy unikać w czasie burzy
- wyjaśnia, na czym polega pierwsza pomoc przy zatruciach:
  - pokarmowych
  - lekami
  - gazami
  - środkami chemicznymi

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- wymienia numery alarmowe i omawia właściwy sposób wzywania pomocy
- udziela pomocy w przypadku krwawienia z nosa
- wymienia najczęstsze przyczyny utonięć
- wymienia najczęstsze przyczyny wypadków drogowych
- rozpoznaje stan osoby poszkodowanej; prawidłowo bada jej oddech (na manekinie)

5. OCHRONA PRZED SKAŻENIAMI

Ocena celująca

Uczeń:

- podaje wysokość dawki promieniowania, która wywołuje typowe objawy choroby popromiennej
- podaje przykłady wykorzystania promieniotwórczości w służbie ludzkości
- wyjaśnia, na czym polegają zabiegi sanitarne i zabiegi specjalne
- planuje wielkość zapasów wody i żywności na potrzeby swojej rodziny, na określony czas

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- charakteryzuje walory ochronne różnych rodzajów opakowań

- uzasadnia konieczność stałej ochrony wody i żywności, zwłaszcza w czasie zdarzeń kryzysowych
- omawia sposoby postępowania w przypadku zagrożenia skażeniami promieniotwórczymi

Ocena dobra

Uczeń:

- omawia wpływ substancji promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i wodę
- podaje nazwy instytucji w Polsce, w ramach których działają służby monitorujące poziom radiacji
- wymienia sposoby zabezpieczenia żywności i wody przed skażeniami

Ocena dostateczna

Uczeń potrafi:

- wyjaśnia znaczenie terminu „promieniotwórczość”
- wymienia możliwe źródła skażenia

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie terminów: „skażenie” i „zakażenie”

6. ZAGROŻENIA CHEMICZNE

Ocena celująca

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie terminów: „odkazywanie”, „dezaktywacja” (mechaniczna, fizyczna, chemiczna), „dezynfekcja”, „dezynsekcja”, „deratyzacja”

Ocena bardzo dobra

Uczeń:

- wyjaśnia, na czym polega uzdatnianie skażonej żywności i wody
- rozpoznaje znaki substancji toksycznych na pojazdach i budowlach
- przedstawia zasady postępowania w okolicznościach nakazujących opuszczenie zagrożonego miejsca

Ocena dobra

Uczeń :

- wymienia rodzaje oznakowań substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji
- proponuje działania chroniące ludzi przed działaniem substancji szkodliwych
- wyjaśnia zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej i środka transportu oraz rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi

Ocena dostateczna

Uczeń :

- wymienia zagrożenia lokalne stwarzane przez przemysł i transport
- podaje przykłady zastępczych środków ochrony dróg oddechowych i skóry

Ocena dopuszczająca

Uczeń:

- wyjaśnia znaczenie terminu „piktogram”